

Қазақстан Республикасының ғылым және жоғары білім министрлігі
Министерство науки и высшего образования Республики Казахстан
М. Қозыбаева тындағы Солтүстік Қазақстан университеті
Северо-Казахстанский университет им М. Козыбаева

Факультет истории, экономики и права/ Тарих, экономика және құқық факультеті
Кафедра «Журналистика и социальные науки»/
«Журналистика және әлеуметтік ғылымдар» кафедрасы

БЕКІТЕМІН/УТВЕРЖДАЮ
Академиялық мәселелер жөніндегі Басқарма
мүшесі
Член Правления по академическим
вопросам

А.Х. Нурпеисова
А.Х. Нурпеисова

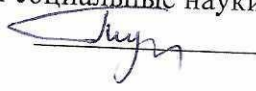
«20» *апрель* 2026 г.

ТАЛАПҚЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ
ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ
6В03201 «Журналистика» білім беру бағдарламасы
2026-2027 оқу жылына
(орта білім, жоғары білім, шетел азаматтары жедельдетілген)

ПРОГРАММА ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЯ ВСТУПИТЕЛЬНЫХ
ТВОРЧЕСКИХ ЭКЗАМЕНОВ ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ
образовательная программа 6В03201 «Журналистика»
на 2026-2027 учебный год
(на базе среднего образования, среднего профессионального образования,
высшего образования, иностранных граждан)

Петропавл/
Петропавловск
2026 ж./
2026 г.

Программа разработана:

1. Морозова Т.А., зав. кафедрой «Журналистика и социальные науки»
2. Тулешева Г.К. старший преподаватель кафедры «Журналистика и социальные науки»

бағдарламасы қаралды және мәжілістерде бекітуге ұсынылды/
программа рассмотрена и рекомендована к утверждению на заседаниях:

1. Университеттің академиялық кеңесінің / Академического совета университета

хаттама/ протокол № 11 "20" апреля 2026 ж/г.

Университеттің АК төрағасы /
Председатель АС университета Нурпеисова А.Х.

2. Тарих, экономика және құқық факультетінің академиялық сапа жөніндегі кеңесінің / Совета факультета истории, экономики и права по академическому качеству

хаттама/ протокол № 6 16 апреля 2026 ж./г.

Факультеттің АК төрағасы /
Председатель АС факультета

**3. «Журналистика және әлеуметтік ғылымдар»/
кафедрасында/Кафедра «Журналистика и социальные науки»**

хаттама/ протокол № 8 от 27 марта 2026 ж./г.

Кафедра меңгерушісі
Заведующий кафедрой Морозова Т.А.

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Настоящая программа определяет содержание вступительного экзамена по ГОП В042 «Журналистика и репортерское дело».

Программа вступительного экзамена разработана в соответствии с типовыми правилами приема.

Программа разработана и предназначена для подготовки и проведения вступительного экзамена по ГОП В042 «Журналистика и репортерское дело». В программе содержатся общие сведения об организации и проведении экзамена, критерии оценивания, перечень тем и вопросов, знание которых определяет теоретический уровень подготовленности поступающих, список литературы.

Во время вступительного экзамена абитуриент должен показать знания и уметь кратко, и понятно отвечать на заданные вопросы. Вступительный экзамен направлен на оценку профессиональных и личных качеств поступающего.

После выхода приказа о зачислении материалы вступительного экзамена хранятся 2 месяца.

Организация и проведение вступительных творческих экзаменов

1. Творческие экзамены направлены на выявление способностей у поступающих и личностных предпосылок к овладению профессией творческой направленности.
2. Лица, поступающие на образовательные программы, требующие творческой подготовки, сдают творческие экзамены, проводимые приемными комиссиями выбранных ими высших учебных заведений.
Для выпускников организаций общего среднего (среднего общего) образования или выпускников организаций образования, реализующих образовательные программы технического и профессионального (начального профессионального или среднего профессионального), послесреднего образования, поступающих на творческие специальности, учитываются баллы по истории Казахстана, грамотности чтения (язык обучения), также для данной категории абитуриентов предусмотрены два творческих экзамена. При этом по каждому предмету ЕНТ и творческому экзамену необходимо набрать **не менее 5-ти баллов**.
- Для лиц, поступающих на творческие специальности по родственным образовательным программам по сокращенным образовательным программам с ускоренным сроком обучения предусмотрен один творческий экзамен
3. Прием заявлений на творческие специальности проводится приемными комиссиями вузов с **20 июня по 7 июля***, творческие экзамены с **07 по 09 июля***, с **12 по 14 августа* 2026 г.** Апелляционная комиссия с **08 по 10 июля**, с **13 по 15 августа 2026 года** *точные сроки определяются приказом МНВО РК.
4. Для организации и проведения творческих экзаменов приказом Председателем Правления-ректора высшего учебного заведения создается комиссия на период проведения экзаменов, которая состоит из нечетного количества, включая ее председателя. Решение комиссии считается правомочным, если на заседании присутствуют не менее двух третей ее состава. Решение комиссии принимается большинством голосов от числа присутствующих на экзамене. При равенстве голосов членов комиссии голос председателя является решающим.
5. Допуск поступающего к сдаче творческого экзамена осуществляется при предъявлении документа, удостоверяющего личность.
6. Творческие экзамены для поступающих, имеющих документы об общем среднем (среднем общем) или техническом и профессиональном, послесреднем образовании, оцениваются по 50-балльной системе.
7. Творческий экзамен для поступающих на родственные образовательные программы по сокращенным образовательным программам с ускоренным сроком обучения оценивается по 20-балльной системе.
8. Итоги проведения творческого экзамена оформляются ведомостью оценок, протоколом комиссии в произвольной форме. Протокол комиссии подписывается председателем и всеми присутствующими членами комиссии.
9. Результаты творческого экзамена объявляются в день проведения экзамена.
10. На период проведения экзаменов в целях соблюдения требований, предъявляемых к творческому экзамену, разрешения спорных вопросов, защиты прав лиц, сдающих соответствующие экзамены, приказом Председателем Правления-ректора каждого высшего учебного заведения создается апелляционная комиссия, которая состоит из нечетного количества, включая ее председателя.
11. Заявление на апелляцию подается на имя председателя апелляционной комиссии лично лицом, сдававшим творческий экзамен, принимается до 13.00 часов следующего дня после объявления результатов творческого экзамена и рассматривается апелляционной комиссией в течение одного дня.
12. Решение апелляционной комиссии считается правомочным, если на заседании присутствуют не менее двух третей ее состава. Решение по апелляции о несогласии с

результатами специального или творческого экзамена принимается большинством голосов от числа присутствующих членов комиссии. При равенстве голосов членов апелляционной комиссии голос председателя является решающим. Работа апелляционной комиссии оформляется протоколом, подписываемым председателем и всеми присутствующими членами комиссии.

ПРОГРАММА

творческого экзамена (ТЭ) по образовательной программе 6В03201 «Журналистика», реализуется в формате письменного экзамена (эссе) и устного собеседования с использованием современных средств и технологий (видеоматериалы).

Цели творческого письменного экзамена:

1. Выявление творческого потенциала абитуриентов.
 2. Выявление степени подготовленности абитуриентов к профессии журналиста.
 3. Определение коммуникативных способностей абитуриентов.
 4. Выявление умений абитуриентов анализировать газетные публикации, теле- и радиопрограммы.
 5. Выявление критического и креативного мышления абитуриентов.
- (на базе среднего образования, среднего профессионального образования, высшего образования, иностранных граждан)*

Первый творческий экзамен (письменная форма)

Темы эссе:

1. Сильное духом молодое поколение - залог будущего.
2. Бизнес: начало престижной жизни.
3. Национальные ценности в понимании молодежи.
4. Моя Родина – Казахстан.
5. Какой я вижу современную газету.
6. Аналитические программы на казахстанском телевидении.
7. Восславим дружбу народов нашей Республики.
8. Как стать успешным журналистом.
9. Моя любимая газета.
10. Что значит быть современным журналистом.
11. Телеканалы в нашей области.
12. Почему я выбрал профессию журналиста?
13. Журналист – профессия героическая.
14. Как я представляю назначение СМИ?
15. Герой экрана – мой современник.
16. Что меня привлекает в профессии журналиста.
17. Современный журналист – кто он?
18. Роль средств массовой информации в современном мире.
19. Необходимо ли современному журналисту специальное высшее образование?
20. Культ образования в сознании современной молодежи.
21. Взгляд в будущее: возможности журналистики.
22. Приишимье – край родной (моя малая Родина).
23. Герои родного края (о знаменитых людях СКО).
24. О спорт – ты мир!
25. Здоровый образ жизни.
26. Когда я стану журналистом...
27. Роль молодежи в новейшей истории Казахстана.
28. «Жасыл ел» как вклад молодежи в расцвет Казахстана.
29. Качественное образование – путь к успеху.
30. Пять вопросов любимому журналисту...
31. Влияние СМИ на общественное мнение.
32. Искусственный интеллект в журналистике: помощник или угроза профессии.
33. Журналист и блогер: в чем разница и возможно ли противостояние?
34. Эпоха постправды: как журналисту распознать фейк и дипфейк?
35. Экологическая журналистика: роль СМИ в решении климатических проблем.

Второй творческий экзамен (устная форма)

Устный экзамен проводится для проверки способности абитуриента системно, грамотно и доступно излагать свои мысли. Наряду с устными вопросами проводится беседа по произведениям абитуриента, написанным в школе и получившим положительную оценку, а также по опубликованным в печати материалам. В ходе беседы, в основном, освещаются следующие вопросы:

- Тематика современного телевидения;
- Проблематика казахстанской прессы;
- Повестка современного радио;
- Спортивная журналистика;
- Задачи современных средств массовой информации;
- Социальная журналистика;
- Новостная журналистика.

Опубликованные и неопубликованные произведения абитуриента, грамоты и удостоверения с оценкой его творческих способностей рассматриваются экзаменационной комиссией и учитываются по итогам собеседования.

Максимальный балл на устных и письменных экзаменах – 50 баллов, минимальный балл – 5 баллов.

1. Критерии оценки письменного творческого экзамена

Содержание			
Язык и стиль работы -25			
		Очная полная форма	Ускоренная форма
1	- Четкое следование теме	5	3
2	- Умение пользоваться фактическим материалом.	10	3
3	- Оригинальность подхода к теме.	5	2
4	- Четкость композиции текста.	5	2
Речевое оформление – 25			
1	- Выдержанность стиля работы, его соответствие заданной тематике и цели высказывания.	10	5
2	- Уровень речевой культуры.	10	3
3	- Образность языка абитуриента	5	2
Грамотность (минус количество баллов)			
1	Орфографические и пунктуационные ошибки		
	-/2	2	1
	3–6	6	3
	6/...	10	5
2	Грамматические ошибки, речевые недочёты, лексические ошибки		
	-/2	2	1
	3–6	6	3
	6/...	10	5

2. Критерии оценки творческого экзамена (собеседование на выявление профессиональной пригодности)

Критерии	Полная очная	Ускоренная очная
Понимание роли и значения журналистики в современном обществе	10	4
Способность чётко, логично, ясно излагать мысли	10	4
Способность анализировать и высказывать собственное мнение	10	4
Способность излагать информацию, используя выразительные средства языка	10	4
Способность дать самоанализ своей публикации или видеосюжета	10	4

Оценка по творческим экзаменам сообщается в день проведения экзамена.

Заключение по результатам рассмотрения публикаций и собеседования:

- ✓ «Рекомендовать к участию в конкурсе»
- ✓ «Не рекомендовать к участию в конкурсе»

(Положительное решение: представлены работы информационного или проблемного плана, выявляющие склонности к журналистике.

Отрицательное заключение: публикации и ответы на вопросы не выявляют творческих склонностей, эрудиции и активной жизненной позиции абитуриента. И в том, и другом случае абитуриент имеет право продолжить участие в конкурсе).

Заключение по результатам рассмотрения публикаций и собеседования на ускоренную форму обучения на платной основе:

- ✓ «Рекомендовать к зачислению»
- ✓ «Не рекомендовать к зачислению»

Список литературы:

№	Название, год и место издания
1	Артемова, Ю. В. Введение в профессию. Журналистика : учебное пособие для бакалавров / Ю. В. Артемова. - Елец : ЕГУ им.И.А.Бунина, 2020. - 84 с. - 2020
2	Мисонжников, Б.Я. Введение в профессию: журналистика: учеб. пособие / Б.Я. Мисонжников, А.Н. Тепляшина. - 3-е изд., доп. - М.: Юрайт, 2019. - 190с. - 2019
3	Зубаркина, Е. С. Основы журналистики : [практикум] / Е. С. Зубаркина. - Москва : МПГУ, 2018. - 36 с.
4	Гривенная, Л. А. "Клуб интересных людей": методика проведения интервью-монолога : сборник / Л. А. Гривенная, В. В. Чинишлов. - Петропавловск : СКУ им М. Козыбаева, 2025. - 185 с. - 2025
5	Факторович, А.А. Педагогическая деятельность преподавателя вуза в современных условиях. // Педагогика. , 2010.- РМЭБ - 2025 - 2025 - 2010
6	Александр Гороховский, Фактчекинг как тренд журналистских расследований: возможности и перспективы. Практическое пособие. 2017 – 111 стр.
7	Софо Гелава, Дали Курдалзе. Путеводитель по медиаграмотности. Практическое пособие. 2017 – 25 стр.
8	Чапек, К. Как делается газета / пер. с чеш. Т. Аксель [Электронный ресурс]. - 2013. - Режим доступа: http://iknigi.net/avtor-karel-chapek/38391-kak-delaetsya-gazeta-karel-chapek/read/page-1.html . - Дата доступа: 10.11.2015.
9	Алексеев, К.А. Спортивная журналистика: Учебник для магистров / К.А. Алексеев, С.Н. Ильченко. - М.: Юрайт, 2015. - 427 с.
10	Олешко, Е.В. Конвергентная журналистика: Профессиональная культура субъектов информационной деятельности: учеб. пособие / Е.В. Олешко. - М.: Флинта, 2016. - 128 с.
11	Мирошниченко, А.А. Работа в пресс-службе. Журналистика для пресс-секретарей / А.А.

	Мирошниченко. - М.: Альпина Паблишер, 2018. - 192 с.
12	Амзин, А. Новостная интернет-журналистика: Учебное пособие для студентов вузов / А. Амзин. - М.: Аспект Пресс, 2017. - 143 с.
13	Баранова, Е.А. Конвергентная журналистика. теория и практика. учебное пособие для бакалавриата и магистратуры / Е.А. Баранова. - Люберцы: Юрайт, 2016. - 269 с.
14	Березин, В.М. Фотожурналистика: Учебник / В.М. Березин. - Люберцы: Юрайт, 2016.
15	Бузин, В.Н. Медиапланирование. Теория и практика: Учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по специальностям «Реклама», «Маркетинг», «Психология», «Социология», «Журналистика» / В.Н. Бузин, Т.С. Бузина. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2018. - 495 с.
16	Гордиенко, Т.В. Журналистика и редактирование: Учебное пособие / Т.В. Гордиенко. - М.: ИД ФОРУМ, НИЦ ИНФРА-М, 2017. - 176 с.
17	Жирков, Г.В. Журналистика сталинской эпохи: 1928-1950г / Г.В. Жирков. - М.: Флинта, 2016. - 504 с.
18	Жирков, Г.В. Журналистика сталинской эпохи: 1928-1950-е годы / Г.В. Жирков. - М.: Флинта, 2016. - 504 с.
19	Загидуллина, К.А. Журналистика / Загидуллина. - Челябинск: Изд.Игоря Розина, 2018. - 128 с.
20	Mogozova T.A., Orazov E.E. Mass Communications and Mediaplanning. – Петропавловск: ИПО СКУ им. М. Козыбаева, 2022.
21	Колесниченко, А.В. Практическая журналистика: Учебное пособие. 2-е изд. / А.В. Колесниченко. - М.: Изд. Моск. университета, 2016. - 192 с.
22	Конюкова, М. Журналистика для всех / М. Конюкова. - СПб.: Азбука-Аттикус, Азбука, 2017. - 224 с.
23	Корконосенко, С.Г. Политическая журналистика: Учебник для бакалавриата и магистратуры / С.Г. Корконосенко. - Люберцы: Юрайт, 2016. - 319 с.
24	Липгарт, А.А. Функциональные стили современного английского языка: Наука и журналистика / А.А. Липгарт, В.В. Хуринов. - М.: Книжный дом Либроком, 2018. - 208 с.
25	Алексеев, К.А. Спортивная журналистика: Учебник для магистров / К.А. Алексеев, С.Н. Ильченко. - Люберцы: Юрайт, 2016. - 427 с.
26	Теория и практика массовой информации : подготовка и создание медиатекста : учебник для вузов по направлению "Связи с общественностью" : рек. УМО вузов РФ / А. Г. Киселёв. - СПб: Питер, 2011.

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Берілген бағдарлама В042 «Журналистика және репартаж ісі» ББТ бойынша түсу емтиханының мазмұнын айқындайды.

Қабылдау емтиханының бағдарламасы қабылдаудың үлгілік ережелеріне сәйкес әзірленген.

Бағдарлама В042 «Журналистика және репартаж ісі» ББТ бойынша түсу емтиханын дайындауға және өткізуге арналған. Бағдарламада емтиханды ұйымдастыру және өткізу туралы жалпы мәліметтер, бағалау критерийлері, оқуға түсушілердің теориялық дайындық деңгейін анықтайтын тақырыптар мен сұрақтардың тізімі, әдебиеттер тізімі бар.

Қабылдау емтиханы кезінде талапкер өз білімін көрсетіп, қойылған сұрақтарға қысқаша және түсінікті жауап бере алуы керек. Қабылдау емтиханы үміткердің кәсіби және жеке қасиеттерін бағалауға бағытталған.

Қабылдау туралы бұйрық шыққаннан кейін түсу емтиханының материалдары 2 ай сақталады.

Қабылдау шығармашылық емтихандарын ұйымдастыру және өткізу

1. Шығармашылық емтихандар талапкерлердің қабілеттерін және шығармашылық бағыттағы мамандықты меңгеруге қажетті тұлғалық алғышарттарын анықтауға бағытталған.
2. Шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламаларына түсетін тұлғалар өздері таңдаған жоғары оқу орындарының қабылдау комиссиялары өткізетін шығармашылық емтихандарды тапсырады.
Жалпы орта білім беру ұйымдарының түлектері немесе техникалық және кәсіптік (бастапқы кәсіптік немесе орта кәсіптік), ортадан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының түлектері шығармашылық мамандықтарға түскен кезде Қазақстан тарихы, оқу сауаттылығы (оқыту тілі) пәндері бойынша балдары ескеріледі, сондай-ақ бұл санаттағы талапкерлер үшін екі шығармашылық емтихан қарастырылған. Бұл ретте әр пән бойынша ҰБТ және шығармашылық емтиханнан кемінде 5 балл жинау қажет.
Туыстас білім беру бағдарламалары бойынша қысқартылған, жеделдетілген оқу мерзімімен шығармашылық мамандықтарға түсетін тұлғалар үшін бір шығармашылық емтихан қарастырылған.
3. Шығармашылық мамандықтарға өтініштерді қабылдау жоғары оқу орындарының қабылдау комиссияларымен **20 маусым мен 7 шілде аралығында***, шығармашылық емтихандар **2026 жылғы 7–9 шілде***, **12–14 тамыз*** аралығында өткізіледі. Апелляциялық комиссия **2026 жылғы 8–10 шілде және 13–15 тамыз** аралығында жұмыс істейді (*нақты мерзімдер ҚР ҒЖБМ бұйрығымен белгіленеді).
4. Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін жоғары оқу орнының Басқарма төрағасы–ректорының бұйрығымен емтихан өткізу кезеңіне комиссия құрылады. Комиссия тақ саннан тұрады, оның ішінде төрағасы болады. Комиссия отырысы оның құрамының кемінде үштен екісі қатысқан жағдайда заңды деп есептеледі. Шешімдер қатысушылардың көпшілік дауысымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады.
5. Талапкер шығармашылық емтиханға жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен жағдайда ғана жіберіледі.
6. Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, ортадан кейінгі білімі бар талапкерлер үшін шығармашылық емтихандар 50 балдық жүйе бойынша бағаланады.
7. Қысқартылған, жеделдетілген оқу мерзімімен туыстас білім беру бағдарламаларына түсетін талапкерлер үшін шығармашылық емтихан 20 балдық жүйе бойынша бағаланады.
8. Шығармашылық емтихан нәтижелері бағалар ведомосімен және комиссия хаттамасымен (еркін түрде) рәсімделеді. Хаттамаға төраға және комиссияның барлық қатысқан мүшелері қол қояды.
9. Шығармашылық емтихан нәтижелері емтихан өткізілген күні жарияланады.
10. Емтихандар кезеңінде шығармашылық емтихан талаптарының сақталуын қамтамасыз ету, даулы мәселелерді шешу және емтихан тапсырушылардың құқықтарын қорғау мақсатында әрбір жоғары оқу орнында Басқарма төрағасы–ректорының бұйрығымен апелляциялық комиссия құрылады. Ол да тақ саннан тұрады, оның ішінде төрағасы болады.
11. Апелляцияға өтініш шығармашылық емтихан тапсырған тұлға тарапынан апелляциялық комиссия төрағасының атына жеке түрде беріледі. Өтініш нәтижелер жарияланғаннан кейінгі келесі күннің сағат 13:00-ге дейін қабылданып, бір күн ішінде қаралады.
12. Апелляциялық комиссияның шешімі оның құрамының кемінде үштен екісі қатысқан жағдайда заңды болып табылады. Апелляция бойынша шешім қатысқан мүшелердің көпшілік дауысымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда төрағаның

дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға мен барлық қатысқан мүшелер қол қоятын хаттамамен рәсімделеді.

6B03201 «Журналистика» білім беру бағдарламасы бойынша қазіргі заманғы бағалау құралдары мен технологияларын пайдалана отырып, жазбаша және ауызша әңгімелесу (бейнематериал) форматында іске асырылатын шығармашылық емтихан (ШЕ)

БАҒДАРЛАМАСЫ

Шығармашылық емтиханның мақсаты:

- Талапкерлердің шығармашылық әлеуетін анықтау.
 - Талапкерлердің журналист мамандығына дайындық деңгейін анықтау.
 - Талапкерлердің коммуникативтік қабілеттерін көрсету.
 - Талапкерлердің газет басылымдарын, телерадио бағдаламаларын талдау қабілетін білу.
 - Талапкерлердің жалпы даму деңгейін және еркін ойлау қабілетін анықтау.
- (орта білім, жоғары білім, шетел азаматтары жеделдетілген)

Бірінші шығармашылық емтихан (жазбаша түрде)

Эссе тақырыптары:

1. Рухы биік жас ұрпақ – болашақтың кепілі
2. Бизнес: сәнді өмір бастамасы
3. Қазақ тілі – ел халқын біріктіру құралы
4. Мемлекеттік рәміздерімізді құрметтей білейік
5. Мемлекет. Журналист. Халық
6. Ұлттық құндылықтар жастар түсінігінде
7. Туған жерін сүйе алмаған...
8. Журналист – төртінші билік
9. Болашақ туралы түсінігім...
10. Елін-жерін қорғаған батыр бабалардың өнегесі
11. Ата-ана батасы – болашаққа жоралғы
12. «Көк тудың желбірегені...»
13. Президент бастап, халқым қостап...
14. Егемендік тірегі – білімді жастар
15. Қазақстандағы баспасөз құралдары туралы түсінігім
16. Медиа сауаттылық – шынайылық негізі
17. Спорт абыройы – ұлттың намысы
18. Журналист асар асулар
19. Менің таңдауым – СҚУ
20. Ауып-төгіп әкім болсам...
21. Мемлекет алдындағы жауапкершілігім қандай?
22. Абай атам айтқандай толық адам болайық
23. Астана – бас қала, ел айбары
24. Салауатты өмір салты деген не?
25. Өмірімде ізі қалған күн...
26. «Махаббат-қызық мол жылдар...»
27. Бұқаралық ақпарат құралдары және оның тетіктері
28. Мемлекеттік тіл және оның мәртебесі
29. Әнұран айтылып, Мемлекеттік Ту желбірегендегі сезім
30. Қазіргі әлемдегі бұқаралық ақпарат құралдарының рөлі.
31. Медиадағы жасанды интеллект: көмекші ме, әлде мамандыққа төнген қауіп пе?
32. Журналист пен блогер: айырмашылығы неде және олардың текетіресі мүмкін бе?
33. Постшындық дәуірі: журналист фейк пен дипфейкті қалай анықтайды?
34. Мобильді журналистика: смартфон жаңалықтар жасауды қалай өзгертті.
35. Экологиялық журналистика: климаттық мәселелерді шешудегі БАҚ-тың рөлі.

Екінші шығармашылық емтихан (ауызша түрде)

Ауызша емтихан талапкердің өз ойын жүйелі, сауатты және тұжырымды жеткізе алу қабілетін тексеру үшін жасалады. Ауызша сұрақтармен қатар, талапкердің мектепте жазып, тәуір баға алған шығармалары бойынша, сондай-ақ баспасөздегі жарияланған материалдары бойынша **әңгіме өткізіледі**. Әңгіме барысында, негізінен, мына сұрақтар қамтылады:

- Заманауи теледидар тақырыбы;
- Қазақстандық баспасөз мәселесі;
- Қазіргі радионың күн тәртібі;
- Спорт журналистикасы;
- Заманауи бұқаралық ақпарат құралдарының міндеттері;
- Әлеуметтік журналистика;
- Жаңалықтар журналистикасы.

Талапкердің өзімен бірге әкелген жарияланған және жарияланбаған шығармаларын, оның шығармашылық қабілеті бағаланған мақтау қағаздары мен куәліктерін емтихан комиссиясы қарап, әңгімелесу қорытындысында еске алынады.

Ауызша және жазбаша емтихандарына қойылатын ең жоғары баға – 50 ұпай, ең төменгісі – 5 ұпай.

1. Жазбаша шығармашылық емтихандарының бағалау өлшемі (эссе)

Мазмұны		Күнді згі бөлім	Қысқартылған мерзім
<i>Жазбаның тілі мен стилі – 25</i>			
1	Тақырыпты анық тану	5	3
2	Нақты материалды қолдана білу	10	3
2	Тақырыпқа сонылықпен келу	5	2
4	Тақырып композициясының анық болуы. Шешімнің дәлелді болуы	5	2
<i>Тілдік безендірілу – 25</i>			
1	Жұмыс стилінің айшықтығы, оның тақырыпқа сәйкестігі және пікір айту мақсатының деңгейі	10	5
2	Тіл мәдениетінің деңгейі	10	3
3	Талапкердің тіл көркемдігі	5	2
<i>Сауаттылығы (балл санының азаюы)</i>			
1	Орфографиялық және емлелік қателер		
	-/2	2	1
	3–6	6	3
	6/...	10	5
2	Грамматикалық қателер, сөздік қордың жетіспеушілігі, лексикалық қателер		
	-/2	2	1
	3–6	6	3
	6/...	10	5

1. Шығармашылық емтиханды бағалау өлшемдері (кәсіби жарамдылығын анықтау үшін сұхбат)

Өлшем	Күндізгі бөлім	Қысқартылған мерзім
Қазіргі қоғамдағы журналистиканың рөлі мен маңызын түсіну	10	4
Ойды анық, нақты, логикалық баяндау деңгейі	10	4
Тіл көркемдігін қолдана отырып, ақпаратты түсіндіре білу қабілеті	10	4
Өз бейнесюжеті мен басылымына баға бере алу	10	4
Өзінің жарияланымы немесе бейнесюжетіне өзбетінше талдау жасау қабілеті	10	4

Шығармашылық емтихандар бойынша бағалау емтихан өткізілген күні хабарланады.

Жазбаларды қарау және әңгімелесу нәтижелері бойынша қорытынды:

- ✓ «Конкурсқа қатысуға ұсыну»
- ✓ «Конкурсқа қатысуға ұсынбау»

(Оң қорытынды: ақпараттық немесе проблемалық сипаттағы, журналистикаға бейімділігін ашатын шығармалар беріледі.)

Теріс қорытынды: жазбалар мен сұрақтарға жауап талапкердің шығармашылық бейімділігін, эрудициясын және белсенді өмірлік ұстанымын ашпайды. Екі жағдайда да талапкер конкурсқа қатысуды жалғастыруға құқылы).

Жазбаларды тексеру және әңгімелесу нәтижелері бойынша ақылы негізде жеделдетілген оқытудың қорытынды:

- ✓ «Оқуға қабылдауға ұсыну»
- ✓ «Оқуға қабылдауға ұсынбау»

Әдебиеттер тізімі:

№	Басылымның атауы, жылы және орны
1	Қобланов Ж. Шетел әдебиетінің тарихы. – Алматы: Қазақстан Жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2011. – 376 б.
2	Келімбетов Н. Түркі халықтарының ежелгі әдеби жәдігерліктері. – Алматы: Раритет, 2011. – 432 б.
3	Кекілбаев Ә. Ежелгі Шыңыс әдебиеті. – Астана: Аударма, 2010. – 736 б.
4	Кекілбаев Ә. Еуропа поэзиясы. XX ғасыр. – Астана: Аударма, 2010. – 424 б.
5	Дүйсенғазин С. Шетел әдебиетінің тарихы. – Астана: ЕҰУ РББ, 2010. – 388 б.
6	Батыс Еуропа детективі әдебиеті. – Астана: Аударма, 2010. – 592 б.
	Қосымша әдебиет:
1	Зұлқарнай С. Антик заман драматургиясы. – Астана: Аударма, 2009. – 592 б.
2	Әлемдік фантастика жауһарлары. – Астана: Аударма, 2009. – 472 б.
3	Ежелгі Қытай әдебиеті. – Астана: Аударма, 2009. – 544 б.
4	Қыраубаева А. Ежелгі әдебиет: 5 томдық шығармалар жинағы. – Алматы: Өнер, 2008. – 304 б.
5	Әшімханова С. XIX ғасырдағы Батыс Еуропа әдебиетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2006. – 364 б.
6	Казенова А. А. Введение в профессиональную деятельность: учебное пособие / А. А. Казенова, А. Ж. Сералина, М. Ю. Умрихина. – Петропавловск: СКУ им. М. Козыбаева, 2022. – 99 с.
7	Абеуова, И. А. формирование профессиональной направленности : учебное пособие / И. А. Абеуова. – Алматы: Эверо, 2011. – 112 с. РМЭБ
8	Казенова А. А. Введение в профессиональную деятельность: учебное пособие / А. А. Казенова, А.

	Ж. Сералина, М. Ю. Умрихина. - Петропавловск: СКУ им. М. Козыбаева, 2022. - 99 С.
9	Алипбек, А. З. введение в профессиональную деятельность: учебно-методическое пособие / А. З. Алипбек, С. М. Ташкенбаева. - Шымкент, 2010. - 100 С. РГЭБ
10	Шеламова, Г. М. Психология и этика профессиональной деятельности : учебное пособие / Г. М. Шеламова. - 4-я голова., стар. - Москва: издательский центр "Академия", 2014. - 64 С.
11	Артемова, Ю. В. Мамандыққа кіріспе. Журналистика: Бакалаврларға арналған оқулық / Ю. В. Артемова. - Елец: И.А. Бунин, 2020. - 84 б. - 2020 жыл
12	Абдраев М. Телехабар жасау технологиясы. - Алматы. "Қазақ университеті", 2014. - 162 б.
13	Абдраев, М. Тележурналистиканың интеллектуалды құрылымы : оқу құралы / М. Абдраев. - Алматы: Қазақ университеті, 2020. - 238 б. РМЭБ
14	Адилова А.С. Көркем мәтіндердегі цитация құбылысы/А.С.Адилова.- Алматы: Эверо, 2020. - 252 б. "Эпиграф"
15	Алаш көсемсөзі : Хрестоматия / З. Тайшыбай. - Петропавл : М. Қозыбаев атындағы СҚМУ, 2003. - 254 б.
16	Алаш көсемсөзі. - Алматы : Өнер. – 2010. Т.3 : "Жас Түркістан" журналы / жоба жет. Н. Омашев. - 344 б. - (Мәдени мұра)
17	Алаш көсемсөзі. - Алматы : Өнер. – 2010. Т.4 : "Жас Түркістан" журналы / жетек. Н. Омашев. - 352 б. - (Мәдени мұра)
18	Алаш көсемсөзі. 10 томдық. - Алматы : Өнер. – 2010. Т.2 : "Шолпан" журналы / жоба жет. Н. Омашев. - 360 б. - (Мәдени мұра)
19	Алаш мұрасы. 10 томдық. - Алматы : Өнер. – 2010. Т.1 : "Шолпан" журналы / жоба жет. Н. Омашев. - 352 б. - (Мәдени мұра)
20	Алдешов, С. Е. Компьютерлік желілер, интернет және мультимедиа-технологиялар : оқу құралы / С. Е. Алдешов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 144 б.
21	Алпысбаев Қ. Көркем мәтінді әдеби талдау: магистранттарға арналаған оқу құралы/Қ. Алпысбаев, А. Мырзахметов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 180 б.
22	Алтаева А.К. Мәдениетаралық коммуникацияның теориясы мен практикасы : Оқу құралы / А.К.Алтаева, М.М. Усалинова.- Алматы: «Тұран» университеті, 2018. - 144 б.
23	Арнайы курс медиалық, авторлық, жарнама, сайлау және еңбек құқығынан : журналистика факультетінің студенттеріне. - Алматы : АРҚ, 2008. - 158 б.
24	Асамбаев А. Жасанды интеллект негіздері: оқулық/А. Асамбаев.- Алматы: Дәуір, 2011.- 136 б.
25	Балалар журналистикасы: оқу-әдістемелік кешен / Құраст. З.Қ. Молдахметова - Қостанай: А. Байтұрсынов атындағы ҚМУ, 2013. - 25 б. РМЭБ
26	Барманқұлов М. Телевизия: бизнес әлде билік? : Оқу құралы / М. Барманқұлов. - Алматы : Қазақ университеті, 2007. - 216 б.